

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 4C/674/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812213468
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8812213468.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. ERASMUS LEGAL, s.r.o., Justičná 9, 811 07 Bratislava, IČO: 36 789 615 p r o t i žalovanej: D. Y., V.. X.X.XXXX, P. Y. Š.S. XXX/X, XXX XX X. V. B., o zaplatenie 1050,05 eur s prísl. t a k t o

rozhodol:

Súd konanie v časti sumy 2,58 eur zastavuje.

Súd zaväzuje žalovanú uhradiť žalobcovi sumu 723,72 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd žalobu žalobcu čo do zvyšku zamieta.

Súd zaväzuje žalovanú uhradiť žalobcovi trovy konania vo výške 23,84 eur k rukám žalobcu a trovy právneho zastúpenia vo výške 124,67 eur k rukám právneho zástupcu žalobcu a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 23.11.2012 domáhal voči žalovanej zaplatenia istiny 1050,05 eur a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzavrel so žalovanou Úverovú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru č. 5809019753. Úverová zmluva sa stala platnou a účinnou podpisom posledného z účastníkov Úverovej zmluvy. Predmetom Úverovej zmluvy bolo poskytnutie peňažných prostriedkov - revolvingového úveru vo výške úverového rámca v sume 995,82 eur zo strany žalobcu žalovanej prostredníctvom úverovej karty. Neoddeliteľnou súčasťou Úverovej zmluvy sú Úverové podmienky žalobcu (ďalej len „ÚP“), s ktorými bola žalovaná oboznámená a podpisom Úverovej zmluvy prejavila súhlas byť nimi viazaná. Žalovaný obdržal od žalobcu aj Príručku pre držiteľa, ktorej súčasťou je Sadzobník poplatkov. Žalobca má za to, že Úverová zmluva je celistvá, uzavretá v písomnej forme určitým, slobodným a vážnym prejavom vôle žalovanej. Svoju vôľu byť viazaný touto Úverovou zmluvou a jej súčasťami potvrdila žalovaná podpisom priamo na prednej strane Úverovej zmluvy. Podstatné náležitosti vyplývajú v zrozumiteľnom znení buď priamo z Úverovej zmluvy alebo z ÚP, ktoré sú nesporne neoddeliteľnou súčasťou Úverovej zmluvy, preto nesmú byť materiálne alebo formálne oddeľované a rozlišované od Úverovej zmluvy. V súlade s judikatúrou súdov, celistvosť listiny možno posudzovať z priebežného číslovania strán alebo z číslovania ustanovení zmluvy, vzájomných odvolávok alebo z iného označenia, ak je tým vylúčená ďalšia manipulácia s textom. V takýchto a podobných prípadoch je totiž potrebné dať prednosť vážne mienenému a obsahovo bezchybnému prejavu vôle pred striktným a bezúčelným formalizmom. Napríklad Najvyšší súd ČR rozsudkom z 27. 3. 2008, sp. zn. 26 Cdo 2317/2006 vyjadril názor, že „súčasťou písomne uzavretej

zmluvy sa stávajú aj tie listiny, ktoré sú označené v rámci zmluvných dojednaní za súčasť zmluvného textu, hod neboli podpísané“. Vzhľadom na charakter revolvingového úveru, t.j. na skutočnosť, že účastníci pri uzatváraní zmluvy nemôžu vedieť určiť, kedy a koľko z úveru bude čerpané, nie je možné presne stanoviť výšku poskytnutého úveru, preto pri tomto type úveru sa dohoduje len výška úverového rámca, čo znamená maximálny objem úveru, ktorý bola žalovaná oprávnená čerpať. Podľa ÚP je možné zmeniť celkovú výšku poskytnutého úverového rámca a žalovaná sa dohodla so žalobcom na možnosti navýšenia úverového rámca v zmysle priložených listinných dôkazov. Žalovaná sa zaviazala riadne a včas splatiť žalobcovi poskytnutý úver, a to pravidelných mesačných splátkach s termínom splatnosti a vo výške určených v Úverovej zmluve na jej lícnej strane, pričom prvú splátku bola žalovaná povinná uhradiť až v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom vykonala prvé čerpanie z úverového účtu. Počet splátok vzhľadom na typ úveru nebolo možné vopred dohodnúť. Žalovaná sa zaviazala tiež zaplatiť žalobcovi úroky z poskytnutého úveru vo výške aktuálne platnej mesačnej úrokovej sadzby v okamihu splátky úveru, v ktorej je obsiahnutá platba úroku (v jednotlivých splátkach sú zahrnuté zmluvne dohodnuté úroky a príslušná časť úverovej istiny) a poplatky za poskytované služby podľa Sadzobníka. Žalobca bol v súlade s ÚP oprávnený jednostranne meniť Sadzobník s tým, že zmenu bol povinný žalovanej oznámiť. Súhlas so zmenou Sadzobníka žalovaná vyjadrila uskutočnením transakcie alebo zaplatením ďalšej pravidelnej splátky v období po účinnosti zmeny. Z vyššie uvedeného vyplýva aj nemožnosť určenia výšky ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len „RPMN“) priamo v Úverovej zmluve, pretože sa úver čerpá a dopĺňa na základe vôle žalovanej, a tým sa aj menia údaje relevantné pre výpočet RPMN. Toto tvrdenie a výnimka z povinnosti uvádzania RPMN boli potvrdené aj rozsudkom Krajskému súdu v Prešove zo dňa 27.1.2011, sp. zn. 6Co 95/2010. Žalovaná bola v omeškaní s úhradou svojho záväzku tak, ako je uvedené v priloženom splátkovom kalendári, z ktorého vyplýva prehľad jednotlivých platieb žalovanej a spôsob ich započítania. V zmysle Hlavy ÚP s názvom Ukončenie/zánik úverovej zmluvy bola žalovaná žalobcom vyzvaná listom zo dňa 25.11.2009 k splateniu celého zostatku úveru vo výške 1050,05 eur v lehote 15 dní od odoslania výzvy. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru alebo jej časti dlhšieho ako 7 dní je žalovaná povinná podľa Hlavy ÚP s názvom Záverečné ustanovenia zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní. Vzhľadom na vyššie uvedené, tak ako vyplýva aj zo splátkového kalendára, žalobca eviduje voči žalovanej dlh, ktorý predstavuje istina plus poplatky za výber z bankomatu a za výpis z úverového účtu spolu vo výške 929,59 eur, úrok z vyššie uvedenej istiny do času zosplatnenia vo výške 108,31 eur, úrok z vyššie uvedenej zosplatnenej istiny, ktorý by mala žalovaná uhradiť v prípade riadneho platenia úveru, uplatňovaný v zmysle Hlavy ÚP s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru + zmluvná pokuta vo výške 12,15 eur, dlžné poistné vo výške 0,00 eur.

Žalovaná sa k žalobe žalobcu nevyjadrila.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, písomným vyjadrením žalobcu zo dňa 27.5.2013 spolu s prílohami, písomným podaním žalobcu zo dňa 25.11.2013 a zo dňa 27.1.2014 a zistil nasledovný skutkový stav:

Medzi žalobcom a žalovanou ako klientom došlo dňa 21.2.2008 k uzavretiu úverovej zmluvy č. 3802123786, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 25.000 Sk, ktorý mala uhradiť v 48 mesačných splátkach po 959,-Sk. Zároveň žalovaná ako klient a žalobca uzavreli zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru I čiže RÚ I a to s úverovým rámcom a s pravidelnými mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v hlave 9 a 10 Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. Na základe takto uzatvorenej Zmluvy o RÚ I vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru I prostredníctvom úverovej karty za podmienok stanovených v hlave 9, 10, 11 a 12 Úverových podmienok.

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. uvedené na rube tejto listiny a na samostatnom liste. Dolupodpísaný klient svojím podpisom potvrdzuje že je oboznámený s Úverovými podmienkami, že sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami.

Listom zo dňa 25.11.2009 žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie celého úveru vo výške 1.050,05 eur najneskôr do 15 dní od odoslania výzvy. Upozornil ju, že naďalej trvá jej povinnosť uhrádzať príslušenstvo a prípadné zmluvné sankcie.

Z písomného podania žalobcu zo dňa 27.5.2013 vyplýva, že na základe Zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru I. č. 5809019753 (ďalej len ako „Zmluva o RÚ I“), ktorá bola medzi žalobcom a žalovanou uzatvorená súčasne s Úverovou zmluvou č. 3802123786 a Zmluvou o poskytnutí revolvingového úveru II. (ďalej len ako „Zmluva o RÚ II.“) zo dňa 21.2.2008 (ďalej spolu len „zmluva“), poskytol žalobca žalovanej revolvingový úver I. s úverovým rámcem vo výške 995,817 eur. vydal a zaslal žalovanej úverovú kartu s príručkou pre používateľa, ktorá obsahovala platný Sadzobník poplatkov a odmien. Úverový rámec RÚ I bol navýšený z pôvodne dohodnutej sumy 15.000,- Sk (t.j. 497,90 eur) na sumu (995,817 eur na základe žiadosti žalovanej pri telefonickej aktivácii úverovej karty v zmysle ust. § 4 Hlavy 9 ÚP. V zmysle ust. § 5 Hlavy 10 úverových podmienok (ďalej v texte len „ÚP“), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy vzhľadom na ustanovenie uvedené na prednej strane zmluvy a na skutočnosť, že tieto začínajú na rube zmluvy (strana 1 ÚP) a pokračujú na samostatnom liste (strana 2 a 3 ÚP) „... výška pravidelnej mesačnej splátky RÚ I. bola medzi klientom a spoločnosťou dohodnutá vo výške 4 % z výšky dohodnutého úverového rámca RÚI. platného ku dňu splatnosti danej splátky. V zmysle priloženého sadzobníka poplatkov bola medzi žalobcom a žalovanou za poskytnutie revolvingového úveru dohodnutá výška úrokovej sadzby 2,21 % mesačne (t.j. 26,52 % ročne). V sadzobníku poplatkov bola dohodnutá aj výška poplatkov, a to poplatku za výpis z úverového účtu vo výške 45,- Sk (t.j. 1,49 eur), či poplatku za výber z bankomatu vo výške 69,- Sk (t.j. 2,29 eur). Žalobca si v tomto konaní uplatňuje žalovanú sumu titulom Zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru I. ktorá nadobudla platnosť dňom podpisu oboch zmluvných strán na zmluve, t.j. dňom 21.2.2008 a účinnosť v zmysle S 3 Hlavy 9 ÚP riadnou aktiváciou úverovej karty a realizáciou prvého čerpania finančných prostriedkov prostredníctvom úverovej karty. Žalobca má za to, že Zmluva je celistvá, bola uzavretá v písomnej forme na jednej listine, určitým, slobodným a vážnym prejavom vôle žalovanej. Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy sú Úverové zmluvné podmienky žalobcu, ktoré boli uvedené na rube Zmluvy a na samostatnom liste. Žalovaná bola so znením ÚP oboznámená a podpisom Zmluvy prejavila súhlas byť nimi viazaná a potvrdila, že sú jej všetky ustanovenia ÚP zrozumiteľné a sú dostatočne určité. Žalovanej bol poskytnutý čas na oboznámenie sa so znením Zmluvy a ÚP, pričom žalovaná svojím podpisom prejavila súhlas byť viazaná ustanoveniami Zmluvy a ÚP. Podstatné náležitosti vyplývajú v zrozumiteľnom znení buď priamo zo Zmluvy alebo z ÚP, ktoré sú nesporne neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy, preto nesmú byť materiálne alebo formálne oddeľované a rozlišované od Zmluvy. Zmluva o RÚ I. obsahuje jednotlivé náležitosti vyžadované zák. č. 258/2001 Z. z. spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu uzavretia zmluvy, pričom tieto náležitosti sú uvedené v ÚP, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy alebo v Sadzobníku poplatkov a odmien. Na základe uvedeného žalobca je toho názoru, že si voči žalovanej uplatnil úroky a poplatky spojené s poskytnutím RÚ I. dôvodne. Nárokovaná suma vo výške 1.050,05 eur predstavuje:

1. Istinu vo výške 922,14 eur

2 Nárokovaná suma vo výške 108,31 eur predstavuje úrok z úveru vyčíslený vždy zo základu splátky k príslušnému dátumu vyúčtovania predpisu splátky na úhradu. V zmysle platobnej disciplíny žalovanej, ktorá je zrejmá zo splátkového kalendára, dlžný úrok predstavuje rozdiel medzi vyúčtovaným úrokom z úveru vo výške 274,18 eur a uhradenou časťou úroku z úveru vo výške 165,87 eur (v splátkovom kalendári je vyčíslený úrok uvedený na poslednej strane v stĺpci „úrok“ a v riadku „stav k žalobe“).

3. Poplatok za výpis z účtu - dlžná suma vo výške 7,45 eur predstavujúca 5 x vyrubený a žalovanou neuhradený poplatok za výpis z účtu vo výške á 1,49 eur v období od 30.6.2009 až 31.10.2009; t.j. 5 x 1,49 eur = 7,45 eur.

Nárokovaná suma vo výške 12,15 eur predstavuje:

a) Zmluvnú pokutu vo výške 9,57 eur uplatňovanú v zmysle ust. § 3 Hlavy 15 ÚP, a to „v prípade omeškania s úhradou splátky alebo jej časti dlhšieho ako 7 dní je klient povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky s ktorej úhradou je v omeškaní...“, z predloženého splátkového kalendára vyplýva, že žalobca vyrubil žalovanej zmluvnú pokutu vo výške 8 % zo splátok vo výške á

39,83 eur predpísaných dňa 20.7.2009, 20.8.2009 a 20.9.2009; t.j. $3 \times (8 \% \text{ z } 39,83 \text{ eur}) = 3 \times 3,19 \text{ eur}$ a to sa rovná 9,57 eur;

b) Úrok z omeškania vo výške 2,58 eur predstavujúci zákonný úrok z omeškania.

Podľa hlavy 1 § 1 Úverových podmienok tieto úverové podmienky sú zmluvnými podmienkami v zmysle § 273 Obchodného zákonníka a sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzatváraanej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „spoločnosť“) a fyzickou osobou (ďalej len „klient“), ktorej znenie je uvedené na prednej strane tejto listiny.

V zmysle Hlavy 5 § 1 Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v úverovej zmluve. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny a úroky, ktoré je klient podľa tejto úverovej zmluvy a týchto úverových podmienok povinný platiť, ak z údajov na lícnej strane vyplýva inak.

Ako vyplýva z Hlavy 7 § 3 Úverových zmluvných podmienok, klient je povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, že sa oneskorí s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskorí s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. V tomto prípade je taktiež spoločnosť oprávnená jednostranne od úverovej zmluvy odstúpiť, pozastaviť čerpanie už poskytnutého úveru (úverov) alebo dohodnutý úver neposkytnúť.

Podľa Hlavy 7 § 6 Úverových zmluvných podmienok, v prípade vzniku skutočnosti uvedenej pod písm. a), b), c) §3 Hlavy 7, ak je dôsledkom vznik povinnosti klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach. Spoločnosť je oprávnená v týchto prípadoch úver po zosplatnení neúročiť.

V zmysle Hlavy 9 § 1 Úverových podmienok - Zmluva o poskytnutí revolvingového úveru I. zmluvné strany, klient a spoločnosť, sa popri úverovej zmluve dohodli aj na uzavretí zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru, na základe ktorej vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru a spoločnosti povinnosť revolvingový úver za dohodnutých podmienok poskytnúť klientovi. Klient je oprávnený čerpať revolvingový úver opakovane prostredníctvom úverovej karty za podmienok stanovených v úverových podmienkach a to vždy maximálne v výške nevyčerpaného zostatku dohodnutého úverového rámca. Spoločnosť a klient si dohodli úverový rámec RÚ I. vo výške 15.000 Sk. Klient sa uzavretím zmluvy o revolvingovom úvere zaväzuje poskytnutý revolvingový úver spoločnosti vrátiť a zaplatiť jej za poskytnutie úroky.

V zmysle hlavy 9 § 2 Úverových podmienok klient a spoločnosť sa dohodli, že úverovú kartu spolu s výzvou k jej aktivácii a metodickú príručku je spoločnosť oprávnená klientovi zaslať, ak si bude riadne plniť povinnosti vyplývajúce z úverovej zmluvy, úverových podmienok a platných právnych predpisov a jej neoddeliteľnou súčasťou je sadzobník poplatkov a odmien.

Podľa hlavy 9 § 3 Úverových podmienok zmluva o revolvingovom úvere sa stáva platnou podpisom úverovej zmluvy a účinnou okamžikom prvého čerpania finančných prostriedkov prostredníctvom úver a to po jej riadnej a včasnej aktivácii.

Zmluvné strany sa tiež dohodli, že už pri aktivácii úverovej karty je klient oprávnený rozhodnúť o zvýšení úverového rámca revolvingového úveru, a to z počiatočnej výšky 15.000 Sk, pretože klient už pri podpise ÚZ prejavil záujem o zvýšenie úverového rámca RÚ I. (hlava 9 § 4 Úverových podmienok).

Podľa § 6 hlavy 9 Úverových podmienok revolvingový úver je klientovi poskytovaný k uspokojovaniu jeho priebežných finančných potrieb. Klient je oprávnený čerpať po odsúhlasení zo strany spoločnosti poskytnutý revolvingový úver prostredníctvom úverovej karty do výšky nevyčerpaného zostatku úverového rámca, ak úverová zmluva neustanovuje inak.

Klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý revolvingový úver a to v pravidelných mesačných splátkach vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci s tým, že prvá splátka sa stáva splatnou k 20. dňu kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom došlo k prvému čerpaniu a teda poskytnutiu RÚ I., ak nie je na lícnej strane úverovej zmluvy uvedené inak. Výška pravidelnej mesačnej splátky revolvingového úveru bola medzi klientom a spoločnosťou dohodnutá vo výške 4% z výšky dohodnutého úverového rámca platného ku dňu splatnosti danej splátky. V jednotlivých splátkach sú zahrnuté dohodnuté úroky, príslušná časť čerpaného revolvingového úveru a pravidelné poplatky, napr. poplatok za výpis a príp. nepravidelné poplatky ako napr. poplatok za výber z automatu, za blokovanie karty (hlava 10 § 5 Úverových podmienok).

Podľa hlavy 11 § 2, § 3 Úverových podmienok k jednému úverovému účtu môže byť vydaná len jedna úverová karta, ktorá je neprenosná a môže ju používať iba jeden držiteľ, ktorého meno je uvedené na karte. Použitím úverovej karty klient súhlasí s čerpaním revolvingového úveru v požadovanej výške.

V zmysle hlavy 15 § 3, 4, Úverových podmienok v prípade omeškania úhrady splátky, alebo ich častí alebo zmluvných pokút alebo platieb podľa hlavy 7 § 6 týchto úverových podmienok je klient povinný zaplatiť úrok z omeškania vo výške 0,08% z dlžnej čiastky za každý deň omeškania, najmenej však 100 Sk. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru, prípadne splátky RÚ I. či RÚ II. alebo ich častí dlhšieho ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8% z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní. V prípade omeškania klienta s úhradou splátky úveru, prípadne splátky RÚ I. alebo RÚ II. či ich častí dlhšieho ako 6 mesiacov je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 5% z úveru, s ktorého vrátením spoločnosti je v omeškaní.

Ako vyplýva z hlavy 15 § 11 Úverových podmienok ÚZ, ÚP, Metodická príručka, Metodická príručka KK a zabezpečovacie vzťahy, ako aj vzťahy vzniknuté následne na základe uvedených zmluvných vzťahov, sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka, v znení neskorších predpisov, ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka, v platnom znení.

Z predloženého splátkového kalendára žalobcu súd zistil, že žalovaná uhradila celkovo žalobcovi sumu 318,65 eur a prostredníctvom úverovej karty vyčerpala celkovo sumu 1042,37 eur, pričom dňa 25.11.2009 došlo k zosplatneniu úveru.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

V zmysle § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Na uvedený právny vzťah je potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinný ku dňu uzavretia zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa

v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 smernice).

V zmysle článku 3 smernice zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa článku 4 smernice bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí. Hodnotenie nekalej povahy podmienok sa nevzťahuje ani k definícii hlavného predmetu zmluvy ani na primeranú cenu a úhradu na jednej strane, ako aj tovar alebo služby dodávané výmenným spôsobom na druhej strane, pokiaľ tieto podmienky sú zrozumiteľné.

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“) sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže

vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V zmysle § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Ako vyplýva z § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

V zmysle § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Ako vyplýva z § 458 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada. S predmetom bezdôvodného obohatenia sa musia vydať aj úžitky z neho, pokiaľ ten, kto obohatenie získal, nekonal dobromyseľne.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania

neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdného dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Predmetná úverová zmluva z 21.2.2008 je typovou formulárovou zmluvou vopred pripravenou žalobcom, v ktorej sú naformulované žalobcom stanovené zmluvné podmienky a tieto žalovaná ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť, ale mal možnosť ich len prijať alebo neprijať. Žalobca sa touto žalobou domáha plnenia zo zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru, keď na základe aktivácie úverovej karty zriadil žalovanej úverový účet pre čerpanie poskytnutého revolvingového úveru do výšky prideleného úverového rámca, pričom poukazoval na to, že až priamym úkonom žalovanej, a to aktiváciou úverovej karty došlo k realizovaniu jej práva čerpať revolvingový úver na základe prideleného úverového rámca vo výške 995,82 eur. V zmysle úverových podmienok sa žalovaná zaviazala poskytnutý úver vrátiť, platiť úroky a poplatky podľa aktuálneho sadzovníka.

Úverová zmluva podpísaná účastníkmi dňa 21.2.2008 je na štandardnom formulárovom tlačive žalobcu, označená ako úverová zmluva a týka sa výšky úveru 25.000 Sk, ktorý mala žalovaná splatiť v 48 splátkach po 959,- Sk.

Súd je toho názoru, že uzavretím úverovej zmluvy 21.2.2008 nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere, pretože podľa úverových zmluvných podmienok žalobcu, Hlava 9. Zmluva o poskytnutí revolvingového úveru I., Hlava 10. Čerpanie a splácanie revolvingového úveru, ako aj Hlava 11. Úverová karta, Hlava 12 používanie úverovej karty, k poskytnutiu revolvingového úveru

dochádza až potom, keď žalobca vydá a zašle úverovú kartu s výzvou k jej aktivácii a až aktiváciou karty v stanovenej lehote nastanú právne následky zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru. K uzavretiu revolvingového úveru dochádza až po odsúhlasení zo strany žalobcu. Z uvedeného vyplýva, že žalobca v prípade prijatia návrhu klienta medzi žiadateľov, poskytne klientovi úverový rámec a vydá mu úverovú kartu po posúdení údajov zo žiadosti o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a priebehu jeho splácania. Z týchto dôvodov súd podpis žalovanej na úverovej zmluve z 21.2.2008 nepovažuje za platný návrh na uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere.

Podľa § 4 ods. 1 zákona 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Žalobca v prípade akceptácie písomného návrhu žalovaného o poskytnutie úverového rámca mal písomne oznámiť jeho prijatie v zmysle § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Z uvedeného vyplýva, že účastníci konania uzatvorili 21.2.2008 jednak zmluvu o úvere individuálne špecifikovanú, pokiaľ ide o poskytnutú výšku úveru, súčasťou ktorej bolo aj uzatvorenie zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru prostredníctvom úverovej karty za podmienok stanovených v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. Táto zmluva tvoriaca súčasť zmluvy o úvere je predtlačaná a pripravená pre všetkých spotrebiteľov obdobných zmlúv bez možnosti úpravy textu, t.j., bez možnosti ovplyvniť jej obsah. Žalovaná súčasne jedným a tým istým podpisom na predmetnej listine podpísala aj tú časť predtlač listiny, ktorá sa týkala iného právneho vzťahu a to na poskytnutie revolvingového úveru, ktorý mal vzniknúť až v budúcnosti, pretože jeho poskytnutie bude závisieť od toho, či si bude žalovaná riadne plniť svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere a platných právnych predpisov. Podpisom zmluvy z 21.2.2008 nedošlo automaticky k vzniku paralelného úverového vzťahu, vyplývajúceho z revolvingového úveru, pričom vzájomné práva aj povinnosti z tejto zmluvy zanikli splnením pôvodného záväzku zo strany žalovanej. Podpisom želané zmluvy (úverovej) sa konajúca osoba - žalovaná súčasne podpísala aj pod tú časť textu, ktorá sa týka absolútne iného právneho vzťahu, ktorý mal vzniknúť až v budúcnosti. Z takejto dohody vyplýva, že na žiadosť zákazníka sa môžu iba v budúcnosti dohodnúť o prípadnom takomto úvere. Ak teda veriteľ týmto spôsobom písomný prísľub splní tým, že niekomu požičia peniaze a za zmluvu o úvere považuje súhlas s uzavretím zmluvy o revolvingovom úvere bez osobitnej písomnej zmluvy, v ktorej by bol tento záväzkový vzťah individualizovaný so všetkými náležitosťami, ktoré vyžaduje § 4 ods. 1, 2 zák. č. 258/2001 Z. z., nebola dodržaná predpísaná forma, preto je zmluva o revolvingovom úvere neplatná. Prípadný súhlas žalovanej s revolvingovým úverom ako jednostranný úkon nie je zmluvou, a ako taký neobsahuje dohodu strán ani o výške úroku z úveru, ani o výške úroku z omeškania, a už vôbec nie ustanovenia o zmluvnej pokute. Preto plnenie, ktoré má žalovaná vrátiť možno uplatňovať iba z titulu vydania bezdôvodného obohatenia.

Súd ďalej vykonal úkony spojené s vyhodnotením otázky, či nešlo o nekalú obchodnú praktiku a konanie v rozpore s dobrými mravmi, ak dodávateľ viazal úverovú kartu (revolving) na klasický spotrebiteľský úver, či teda zmluva je ďalej možná podľa čl. 6 v spojení s čl. 4 smernice Rady 93/13 a ktorých cieľ napĺňa ustanovenie § 41 Občianskeho zákonníka.

Žalobca zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru v ďalšom vopred vnútil konajúcej osobe - žalovanej aj iný úkon, než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jej záujmu. Žalovaná súčasne jedným a tým istým podpisom na predmetnej listine podpísala aj tú časť listiny, ktorá sa týka absolútne iného právneho vzťahu a ktorý má vzniknúť až v budúcnosti. Ak žalovaná chcela získať úver v sume 25.000 Sk, čo bolo primárne jej pohnútkou vstupu do právneho vzťahu so žalobcom, nemala na výber a musela podpísať predloženú predtlač listiny, ktorá v sebe obsahovala aj náležitosti iného právneho úkonu. Žalobca za zmluvu o revolvingovom úvere považoval súhlas žalovanej s uzatvorením takejto zmluvy bez osobitnej písomnej zmluvy, v ktorej by bol tento záväzkový vzťah individualizovaný, v súlade s podstatnými náležitosťami uvedenými v § 4 zák. č. 258/2001 Z.z., ako už bolo uvedené vyššie.

Zároveň je potrebné uviesť, že táto časť zmluvy, týkajúca sa ďalšieho úverového vzťahu, týkajúceho sa revolvingového úveru, je v úverovej zmluve napísaná zmenšeným textom písma, ťažko čitateľným a odkazujúcim len na ďalšie časti Všeobecných obchodných podmienok týkajúcich sa práve úverového rámca, či úverovej karty. Toto vyvoláva vážne pochybnosti o vôli spotrebiteľa uzavrieť práve takúto zmluvu a najmä o pochybnosti o tom, či spotrebiteľ bol schopný pochopiť právny význam listín, na

ktoré táto časť úverovej zmluvy odkazuje vzhľadom na ich rozsiahlosť i odbornosť právnej terminológie. Takýto postup žalobcu tak možno kvalifikovať ako nekalú obchodnú praktiku s poukazom na ustanovenia Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. 4. 1993, ako aj na ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom takéto praktiky nemôžu požívať právnu ochranu. V prípade, že žalobca uplatňuje právo po použití nekalej obchodnej praktiky, súd môže odmietnuť poskytnúť ochranu takto uplatnenému právu. Ak sa právo uplatňuje po použití nekalej obchodnej praktiky, ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). V danej súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 14Co/2/2013 zo dňa 04.07.2013, v ktorom bol takýto postup žalobcu označený za nekalú obchodnú praktiku.

Použitie menšieho písma na časť zmluvy, týkajúcu sa ďalšieho úverového vzťahu, týkajúceho sa revolvingového úveru a odkazujúcu len na ďalšie časti úverových podmienok týkajúcich sa práve revolvingového úveru, možno označiť za neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy.

V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písanými takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

Použitie menšieho písma na časť zmluvy, týkajúcu sa ďalšieho úverového vzťahu, týkajúceho sa revolvingového úveru možno označiť za neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve a je možné ju kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 ako nekalú, pričom takejto podmienke nemožno zo strany súdu za žiadnych okolností poskytnúť ochranu.

Podpísaním úverovej zmluvy, ktorej súčasťou je dojednanie o uzatvorení zmluvy o revolvingovom úvere nedošlo aj k uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere, čím je táto zmluva neplatná a žalobca má nárok na vrátenie finančných prostriedkov len z titulu bezdôvodného obohatenia v intenciách ust. § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Samotná neplatnosť vyplýva i z ust. § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný. Bez písomnej zmluvy neexistovala ani dohoda strán o výške úroku z úveru, výške úroku z omeškania ani ustanovenia o zmluvnej pokute, či poplatkoch.

Zároveň je potrebné uviesť, že aktom, ktorý by žalovanú zaväzoval nie sú ani všeobecné obchodné podmienky, ktoré nie sú podpísané (§ 40 ods. 1, 3 OZ; porov. 2Cdo 245/2010) a navyše bez platnej inkorporačnej doložky.

Podľa § 40 ods. 3 OZ písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Odhliadnuc od nedostatku písomnej formy všeobecnej obchodnej podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiať prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy. K drobnému písmu porov. nález I. ÚS 342/09 (ČR).

Neprijateľná inkorporačná doložka v danom prípade nemohla privodiť ani viazanosť všeobecných obchodných podmienok.

Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že aj v prípade, že by súd považoval zmluvu o revolvingovom úvere za platne uzavretú, neprijateľná inkorporačná doložka by v danom prípade nemohla privodiť ani viazanosť všeobecných obchodných podmienok.

Následne tak s poukazom na § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy by žalobca ako veriteľ spotrebiteľa nemohol požadovať úrok alebo poplatky, ktoré neboli uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere riadne podpísanej spotrebiteľom.

V zmysle § 457 Občianskeho zákonníka, v prípade neplatnej zmluvy je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podaním dostal. Vzájomná reštitučná povinnosť je dôsledkom neplatnej zmluvy a teda bezdôvodným obohatením v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Bezodôvodným obohatením je celé prijaté plnenie z neplatnej zmluvy. Predmetom vrátenia v prejednávanej veci je dlžná suma bez úrokov z úveru, ktorú žalobca špecifikoval vypočítaná ako rozdiel istiny čerpaného úveru vo výške 1042,37 eur a jednotlivých čiastkových súm zo splátok, ktoré boli uhradené vo výške 318,65 eur.

Súd v tejto časti žalobe vyhovel a zaviazal žalovanú vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 723,72 eur. Výška čerpaného úveru, ako aj jednotlivé úhrady žalovanej vyplývajú z predloženého výpisu z úverového účtu - splátkového kalendára žalovanej ako aj zo špecifikácie žalovanej sumy predloženej žalobcom v podaní zo dňa 27.5.2013.

Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

Pokiaľ ide o nárok na zmluvnú pokutu podľa Hlavy 5§ 3 Úverových podmienok v sume 9,57 eur, ktorá, súd by ho považoval za neopodstatnený. Ide totiž o neprimeranú sankciu, ktorú znáša spotrebiteľ. Takto dohodnutá výška zmluvnej pokuty neúmerne zaťažuje spotrebiteľa, nakoľko spotrebiteľ okrem dohodnutej zmluvnej pokuty, ktorá navýši jeho každú nesplatenú mesačnú splátku o 8% mal platiť aj úrok z omeškania, čo má za následok neprimerané zaťaženie spotrebiteľa a je jednoznačne v prospech veriteľa. V danom prípade ide teda o kumulovanie sankcií voči žalovanej ako spotrebiteľovi. Navyše táto zmluvná podmienka sa javí byť ako neurčitá a nejasná, nakoľko z uvedeného dojednania zmluvnej pokuty nevyplýva, ako sa táto uplatní v ďalších mesačných splátkach. Pri uplatnení výšky zmluvnej pokuty 8% mesačne z každej nesplatenj splátky dochádza k neprimeranému a tiež duplicitnému zaťaženiu spotrebiteľa v prospech veriteľa. Neprimeranosť zmluvnej pokuty súd vidí aj v tom, že sadzba 8 % z mesačnej splátky po dobu dlhšiu ako 7 dní je v prepočte na rok až vo výške 96 % (8 % x 12 mesiacov). Ide síce o jednorazovú pokutu, ale jej rozsahu z hľadiska jej dôsledkov korešponduje zmluvná pokuta v prepočte cca 96 % ročne, čo je jednoznačne neprimeraná sankcia. K vyššie uvedenému súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011 sp.zn. 3Co 3/2011.

Naviac podľa nálezů Ústavného súdu Českej republiky z 11. novembra 2013, sp. zn. I.ÚS 3512/2011), v rámci spotrebiteľských zmlúv dojednanie zakladajúce právo na zmluvnú pokutu, rovnako ako aj rozhodcovská doložka, zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len súčasťou samotnej spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis.

V predmetnej úverovej zmluve bol za to isté porušenie právnej povinnosti (omeškание so splátkami) dohodnutý niekoľkonásobný postih - úroky z omeškania, zmluvná pokuta, náhrada škody. Tiež lehota splatnosti zmluvnej pokuty je veľmi krátka, takže nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa.

Dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 8% z čiastky, s ktorej úhradou je klient v omeškaní dlhšie ako 7 dní, súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, preto absolútne neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ide totiž o neprimerané sankcie, ktoré znáša spotrebiteľ.

Ako súd vyššie konštatoval, že žalobcom uplatnený nárok v časti na zaplatenie sumy 326,33 eur je nedôvodný a zamietol ho v uvedenom rozsahu a žalobe žalobcu vyhovel iba v časti sumy 723,72 eur.

Podľa ust. § 96 ods. 1 a ods 3 O.s.p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti, alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Aj je návrh vzatý späť v časti, súd konanie v tejto časti zastaví. Nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podaním zo dňa 27.5.2013 žalobca zobral späť skôr, než sa začalo pojednávanie žalobu v časti sumy 2,58 eur, preto súd konanie v rozsahu späťvzatia zastavil.

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

V danom prípade pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak má účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Z uplatnenej sumy 1050,05 eur žalobcovi bolo priznaných 723,72 eur. Žalobca z procesného hľadiska zaviniť aj zastavenie konania v časti o zaplatenie sumy 2,58 eur, keďže bez udania dôvodu vzal späť žalobu v uvedenej časti (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 10. 2010, sp. zn. 2M Obdo 4/2010). Žalobcov úspech tak predstavoval 68,92% a neúspech 31,08 %.

Po odrátaní neúspechu žalobcu v konaní od jeho úspechu (68,92% - 31,08 %), tento účastník má právo na náhradu 37,84 % trov konania.

Právny zástupca žalobcu si vyčíslil trovy právneho zastúpenia celkovo v sume 165,69 eur zo základu 1050,05 eur. Žalobcovi vznikli trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby po 61,41 eur - prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie na súd podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a), b) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, za režijné paušály v sume 2x7,63 eur podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. a DPH v sume 27,62 eur podľa § 18 ods. 3 cit. vyhl. Celkovo tak žalobcove trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 165,69 eur.

V zmysle prechodného ustanovenia účinného od 1.júla 2013 v § 20c vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), za úkony právnych služieb, ktoré boli vykonané pred 1. júlom 2013, patrí advokátovi odmena podľa predpisov účinných do 30. júna 2013.

V súvislosti so súdnym poplatkom za návrh vznikli žalobcovi trovy vo výške 63,- eur.

Keďže žalobca má právo na náhradu 37,84 % zo súdneho poplatku 63 eur, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje čiastku 23,84 eur a 37,84 % z trov právneho zastúpenia vo výške 165,69 eur, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje čiastku 124,67 eur, na vyššie uvedenú náhradu trov súd zaviazal čiastočne neúspešnú žalovanú.

Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.